

N O V V S O R B I S.

TOTUM hoc Hemisphærium (quod America atque ob immensam suam amplitudinem, Novus Orbis hodie vocatur) veteribus incognitum mansisse vsque ad annum à Christo nato M. CCCC. XCII. quo primùm Christofero Columbo Genuensi detectum fuit, humanæ admirationis modum excedere videtur. Considerata namq. cum antiquorum in describendo terrarum Orbe diligentia, & amplissimorum Imperiorum ad perquirendas Regiones commoditate, opportunitateq. tum humani generis dira atque insatiabili auro atque argento inhiantē cupidine, nihil non tentante, quò iis potiatur quibus hæ Regiones incredibili copia abundant, tam diu potuisse nostro Orbi latere, non semel mirati fuimus. Sunt, qui hanc Continentem à Platone sub nomine Atlantis descriptam opinentur, inquitque Marinæ Siculus in Chronico suo Hispaniæ, hic nummum antiquum Augusti Cæsaris effigie insignitum, in aurifodinis inuentum esse, missumque in rei veritatem summo Pontifici, per D. Ioannem Rufum, Archiepiscopum Consentinum. Nonnulli Senecam Poëtico æstro percutum, præfaguisse huius inuentionem, hisce fatidicis versibus, opinantur :

Venient annis

Pateat tellus, Typhisque novos

Secula feris, quibus Oceanus

Detegat Orbes,

Vincula rerum laxet, et ingens

Nec sit terris Ultima Thyle.

Quemadmodum et illud Sibyllæ carmen, quod Iacobus Nauarchus inuentum scribit anno m. ccccc. v. in calce Lunæ promontorij (Rochan de Sinna vulgò dictum) ad litus Oceani, quadratæ columnæ insculptum, regnante Emanuele Lusitanorum rege:

Voluentur saxa litteris & ordine rectis,

Cum videas Occidens, Orientis opes.

Ganges, Indus, Tagus, erit mirabile visu,

Merces commutabit suas Uterque sibi.

Sed hoc carmen non esse antiquum, sed nostro ævo natum, & neque Sibyllinum, sed commentitium; monuit (dum hanc nostri Theatri secundam editionem parabam) me Roma suis litteris Cæsar Orlandus Iurifconsultus, ex Gasparis Varreni editis scriptis, apud quem ego hoc ipsum postea legi. Fuisse nempe tempore Emanuelis Portugalliæ regis, cura Hermi Caradi Lusitani cuiusdam, marmore insculptum, eiusque iussu terra obrutum; ubi verò marmor aliquod vitium ex humore terreno fecisse iudicauerat, simulata delectationis causa, inuitat amicos in villam suam, ubi prope hoc vaticinium scilicet latebat. Cùm igitur accubissent omnes, ecce eius villicus nuntiat mercenarias eius operas incidisse in lapidem litteris inscriptum. Continuo omnes accurrunt, legunt, admirantur, exofculantur, & tantum non adorant, &c. Vide ingenium ad ludificandos homines aptum.

Tota hæc Orbis pars hodie circumnavigata est, præter eum tractum qui Septentrionem aspicit, cuius littora nondum perlustrata sunt. A Septentrione in Meridiem descendit sub forma duarum Pæninfularum, quæ tenui Isthmo discernuntur. Ea Pæninfula quæ Septentrionalior est, Nouam Hispaniam, Mexicanam prouinciam, Terram Floridam, & Terram Nouam comprehendit. Meridionalior verò (quæ Terra firma Hispanis vocatur) Peruiam, Bresiliamque continet. Quarum omnium Regionum cognitionem legere potest Geographiæ studiosus apud Læuinum Apollonium, Petrum Martyrem Mediolanensem, Maximilianum Transiluanum, qui Latina lingua de iis scripserunt. Plura non negligenda etiam videre licet inter Iesuitarum epistolas. Promittit & Postellus Commentaria rerum Atlanticarum: Idem Fredericus Furius Cæriolanus.

Hi sequentes ex professo de ea scripserunt: sed vernacula lingua omnes, quæ ut plurimum Hispanica est; sed Italica interpretati magna ex parte etiam extant.

PETRVS CIECVS LEGIONENSIS,
GONSALVS FERNANDVS OVIEDVS,
FERNANDVS CORTESIYS,
PETRVS ALVARADVS,
DIEGVS GODOYVS,
ALVERES NVNNIVS,
NVNNIVS GYSMANNVS,
FRANCISCVS VLLAVS,
FRANCISCVS VASQVES,
ANTONIYS MENDOZA.

FRATER MÆRCVS NIZZENSIS,
FERNANDVS ALARCHONIVS,
FRANCISCVS XERESIVS,
IOANNES VERAZZANVS,
AMERICVS VESPVTIVS,
FRANCISCVS LOPES DE GOMARA,
HIERONYMV5 BENZONIVS,
IACOBVS CARTIER, &
ANDREAS THEVETVS, Gallicè scripsit,
IOANNES STADENSIS Germanicè.

